

SELA nad Kamnikom. - ž.c. sv. Neže.

Naslje je imelo cerkvico že v gotski dobi. Prvič se imenuje. 1526, ko je ^{morala} ~~dala~~ za vojno proti Turkom razne dragocenosti, a jih ni dala.

O cerkvi poroča Valvazor l. 1689, ko so Sela spadla v faro Šmartno. Imela je tri oltarje: sv. Neže, Janeza, Florijana. Šmartinski župnik Paglovec večkrat omenja v svojih zapiskih Sela. Tako le l. 1704 za Sela vlil Boseth nov zvon, l. 1739 so zvonove obnovili. L. 1713 - 1714 so sezidali zvonik l. 1720 so cerkev poglobili in oltarje prestavili. L. 1722 je bila ladja podaljšana. Imela je še raven strop iz Mekinj. L. 1793 postane vikarijat, l. 1875 župnija. Ta cerkev se je ohranila do l. 1859, ko so postavili temelje za novo, ki je bila dograjena l. 1860. Vel. oltar je naredil Jurij Tavčar iz Idrije, stranska Ozbič iz Kamnika. Sliki Florijana in Magdalene je naslikal duhovnik Fr. Pustavrh. Istega leta so obnovili ~~zvonove~~ zvonove, od katerih je ostal le srednji iz l. 1739, ki je delo Dimica. Vizjak iz Kranja je naslikal križev pot. L. 1810 so sliko Magdalene nadomestili s sliko Brezmadežne, delo Koželja. L. 1922 je prezbiterij poslikal Jebačin.

Sredi pročelja je zvonik z glavnim vhodom, ima baročno streho. Ladja je osmerokotna. Prezbitarij ima na sev. strani prizidano zakristijo. Ladja je dolga 14.66m. V kotih sta kapeli sstr. oltarji. Prezbitarij je pravokoten in je dolg 5.53 in širok 7.22m. Jebačnikove slike v prezbitariju

predstavljajo na svođu poslednjo sodbo in simbole čednosti. V medaljo= nih nad oltarjem so sv. Alojzij, Cecilija, Janez, Terezija. Na steni ob oltarju sv. Ciril in Metod. Na str. stenah je sodba in mučeništvo sv. Neže. Veliki oltar s podpisom Tavčarja in l. 1860, ima sliko, sv. Neže s pokrajino Sela ter kipi Petra in Pavla, Katarino in Lucijo. Na vrhu je slika M. kro= nanja. Str. oltar ima Jebečnikovo sliko sv. Florijana, na mizi sv. Družino, na vrhu sv. Izidorja ter kipe Miklavža in Volbenka. Severni oltar ima kipe sv. Barbare, Uršule in Koželjevo sliko Brezmadežne ter Jebečnikovo sv. Notburge in sv. Ane.

Prižnica je izza postanka c. Na s trehi ima angela s trobento. Nasproti prižnice je kip žal. M.B. iz starega vel. oltarja. Obhajilna miza je kamnita. Klopi in lgavna vrata so lepo izrezljane. Ľestenci so stekleni -3. in 3 kovane luči.

Na novejšem rdečem plašči je zadaj gotska vezenina iz konca 15. stol. Ozadje vezenini tvorijo srebrne niti. Na tem ozadju je srebrn križ v obli= ki drevesa s posekanimi vejami in zelenimi listi. Na križu visi "r., ki kaže odlične gotske poteze. Pod križem kleči Magdalena v višnjevem plašču s belo kapuco pod vratom, ki objema križ.

Monštranca je delo Peterlina iz Kamnika iz l. 1860. V župnišču sta 2 biedermajski peči.

J. Reider, Pod Lintarci, II. št. 7., 28.3.1991, "Sela nad Kamnikom" str. 2

Kip sv. Neže, ki se nahaja v Sadnikarjevi zbirki v Kamniku, je iz c. na Selih.

Opis kipa glej pod Kamnik - N-Sadnikar, list 9.

Stele, XIX, 1923, str. 64.

Znotraj: centralna stavba z spredaj pristavljenim zvonikom, na vzh. pa prezbitერი. Na vzh. in zap. plitve kapele za str. oltarje. Por spredaj izbočen v cerkev, sloni na 2 kamnitih stebrih. Tlak šamot. Cerkev rumeno, zeleno in belo pleskana, prezbitერი lila, kamniti oltarji rjavo. Medne klopi z različnimi stranicami, še neka rokokojske tradicije je v njih. Nadlo prekiva plitva kupola, stranice tl. risa, ki je 8smerokoten so neenake. & V glavnih smereh večje, v str. krajše. Prezbitერი pravokotno prekrit z banjo in 2 sosvodnicama.

Oprava: 3 stekleni lestenci in 3 kovinske svetilke. Slikarije prezbitერიja. Na sliki sv. Cirila podpis A. Jebačin 1922. Na svodu v Poslednji sodbi simbolična slika odrešilnega dela Jezusovega v nazarenskem smislu. 2 svetnici ponižnost in nedolžnost v medaljonih in 4 angeli (4 čednosti) V medaljonih nad oltarjem sv. Alojzija, sv. Cecilija, sv. Janez in sv. nuna (Terezija) v molitvi pred razpelom. Spredaj na obeh straneh oltarja sv. Ciril in Metod.

Na stenah zaslišanje in obglavljenje sv. Neže.

Vel. oltar lesen s kipi sv. Petra in Pavla, sv. Katarine in Lucije (dobri) Slika sv. Neže s pokrajino Selaj spoda. V atiki kronanje Marije. Vse iz Tavčarjeve delavnice.

Prižev pot layerjevski, na 14. post. podpis Wisiak pinx. 1861.

Prižnica čedna iz dobe postanka cerkve z angeli s trobentami na steni. 2 str. oltarja Ozbičevo delo. Južni: s kipi sv. Miklavža, sv. Volbenka, slike sv. Florijana spoda Sela - Jebačinov. Na menzi Jebačinova slika sv. Družine. V atiki Jebačinova slika sv. Izidorja.

Sev. str. oltar: s kipi sv. Brabare in sv. Ursule. Slika Brezmadežne - Koželjeva. Podpis Marija Koželj slikal 1910, A. Jebačin popravil 1922.

Slika sv. Ane in Juhima z Marijo Jebačinova. V atiki slika sv. Notb rge. Na ozki stranici sporedno/prižnici slika, okvir in podstavek iz časa postanka

cerkve. Na podstavku kip žal.M.b., verjetno oni steni iz vel.oltaria.

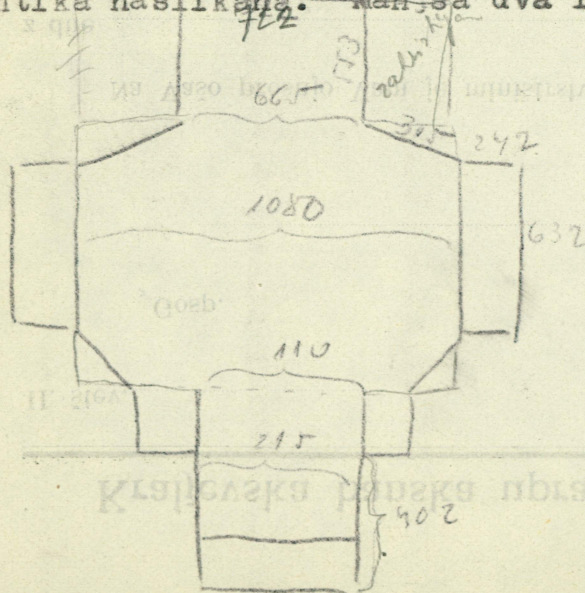
Pod korom slika srca Jezus vega in Marije M.Koželi 1864.

Gl.porta kamnit z napis m: MI FILII HIC est avLA Del et porta Coelli. -epa le sena rezljana vrata z vazami z r k k motivi in letn. 1860.

Masivni pravokotni ~~muhi~~ podstavek v višini ostale cerkve, ki se zoži k kamni temu zidcu nad katerim se dviga zv nik z lepo baročno streno z linami. Velike line. Fasada rumena in zelenkasto pleskana. Obrobne ploskve stoje ven. Okrog in okrog kamnit zokel.

Pod korom na vsaki strani po ena ~~muhi~~ str. vrata. 2 visokih ozkih oken na vsaki strani ~~muhi~~. Glavni del cerkve na zuna pravokotnik in le na znotraj 8kotnik. Na sev. in jugu po eno polkrožno okno, tudi v prezbiteriju na sev. in jugu po eno polkrožno okno. Na vzkodu sedaj zaprto. Zakristija na sev. strani ima posebno streno in poseben vhod.

V zvoniku: stari zvon l.1739(opisan) 3 novi železni. Veliki 1918 KJG. Urnametika naslikana. Manjša dva iz istega časa.

~~Slike~~ Slika v vel.oltariu ima napis: Georg Taučar pinxit -dria A.1860.

Orgeljska omara iz časa postanka cerkve.

Monštranca 69 cm vis. pozlačena in posrebrna kovina. 4listna razpotegnjena noga s sinimi kamni iz vzbočeno ornametiko. 8delni nodus. Glavni del v obliki 5krilnika in trikrilni atični nastavek v srednjem delu 2 nadstr. zaviti stebri. Gotški baldahim z benečanskimi elementi, motivi, kamni, ozadje, žarki. V krilih in atiki kipci predstavljajoči 12 apostolov. Napis v nogi Anton Peterlin 1860.

V zakristiji več starih plaščev svilnatih iz 18 in l.pol.19.stol.En rdeč plašč iz 19.stol. ima apliciran križ. Ozadje iz ~~xx~~

srebrnih niti. Na srebrnem polju srebrni križ v obliki naravnega drevesa z obsekanimi vešami in belo zelenimi listi. Konture drevesa zelene. Na križu (drevesu) pribit visi Jezus z večbarvnim nimbom, v kolenih lahko upognjen.

Ma'hen leidentuch, iz desne mu teče kri. Temnorjava brada in lasje padajoči na rame. Glava in tip gotski.

Spoda' neke vrste zidana balustrada. Ob križu psreda' kleči M. Magdalena v višnjevem plašču z belo kapuco za vratom. Obiema križ, meče glavo daleč nazaj in gleda navzgor. Nekako iz sr. 15. stol. Štikano, a niti na več krajih popolnoma odrgnjene, posebno Jezusova prsa in Magdalenin plašč.

V fasadi eno okno. Cerkev krita z opeko. Stolp s pločevino.

Stele, XXVIII, 20.10.1924, str. 3-8.

Gle' pod Šmartno v Tuhinju - arhiv, list 1-8.

Stele, XXVIII, 21.10.1924, str. 35-48.

Kamniški farni arhiv, listina št. 13: S. Agnetis V.M. Tria altaria (S. Agnet. ev. S. Maria Magdaleneae, epist. S. Floriani M.)

Stele, XIII, 3-9.1922, str. 17.

1713. so na Selih začeli zidati nov zvonik in ga dokončali drugo leto. Dela je vodil Jakob Bergant. 1720. so cerkev sv. Neže krili z opeko. Tlak v nji so znižali za 2 stopnici, zato so morali poćreti dva oltarja in zopet na novo postaviti in ju oskrbeti s portatilom. Leta 1720. so pokrili zvonik pri sv. Neži s škodlami (hrastovimi). V novembru so pridali še novo mežnarijo. Leta 1739. so kupili dva zvona za cerkev sv. Neže. L. 1741. nov stranski oltar., ki so ga naslednje leto pozlatili. (iz kronike župnika Paglovca).

V. Steska: Frančišek Mihael Paglovec, IMK XIV., 1904., str. 56 do 62.

Avstrijski cesar Ferdinand in cesarica Maria Ana sta darovala za kidanje nove cerkve tisoč goldinarjev.

Novičar iz avstrijskih krajev. - Iz Kamnika. - NOVICE 25. avgust 1858. L. XVI., list 34, str. 271.

Farni arhiv - kronika, začetek pisati meseca februarja 1905 Ant. Jamnik, župnik II: zv. Rojstne kn'ige, krstne in mrtvaške (Matevž Ravnikar (Poženčan) Cerke sv. Neže zidana 1712 (napis nad cerkv. vrati - Deo Vni ac trino saCrae q^{ve} agneti Virgini et Martyri (1722)

Vel. zvon sv. Neže 788 funtov, vliil Luka Dimca v Ljubljani 1739.

Srednji M. božje 1704, mali 239^h matere božje vliit v Ljubljani kot veliki 1739 "ravi'o, da je bil srednji kupljen iz malega grada v Kamniku.

Cerkev kake trikrat prezidana. Tudi na *Sanctae* bila menda kapelica. Podfara se je začela 1793. Spodnji del farovža je zidal li. moister (naimar) fra- gar 1795, zgornji pa Medved (po domače Pintar) iz Cerkelj 1. 1843. Na vežnih podbojih letnica 1744.

Novo pokopališče 1. 1849. Cerkev je bila ~~trikrat~~ ^{takrat} stara in premai hna. Vel. ol- tar je bil na jugozap. strani, v njem podoba M. božje 7 žalosti, vrh nje pa sv. Neža.

1858 so začeli priprave za novo cerkev 1860 dozidana. 1859 zniževali grič za kake 4m. Vel. oltar izdelan v Idriji Gregor (?) Tavčar 1861.

Str. oltarja J. Ozbič v Kamniku, slika sv. Florijana in M. Magdalene 1864 Fr. Pustavrh, 1860 2 nova zv nova, veliki ohranjen kot srednji.

26. jan. 1862 posvečen križebv pot (14. postaja Wisiak pinxit.) 1904 tlak

1910 Podoba m. Magdalene nadomeščena s sliko M. B., ki jo je naslikal M. Koželj. Zvonovi ob času v ne: Veliki Jezus na križu, sv. Neža, žal. M. B. Napis: 1447 Opus Antonii Samassa Tabaci 1860 Vitam agnetis, Christo, dicatae Selamis Chan- tabo.

Srednji: Sancta Agnes ora pro nobis. Podoba sv. Neže, Jezus bičan, sv. Volbenk, sv. Florijan. Lucas Dimitz me fudit Tabaci anno 1739.

Fus. Clemets XI. Pont. Carolo VI. Imp. Leopoldo Asp Stain Vicario Loci Franc Mich. Paglovitz.

Mali: Napis, 555^h. Podobe, Jezus na križu. M. Magdalena, sv. Florijan in sv.

Katarina. Napis: 1446 opus Antonii Samassa Anno 1860.

1917 veliki in mali zvon vzeta.

V župnišču v lepi ~~xxx~~ biedermeierski peči A. J. ebačina slika (1922) sv. Janez Kopača po enaki nemški sliki) ebačin) Kristus na križu pred njim Marija in Janez.

Fr. F. engova kip Brezmadežne z originalnim podstavkom in baldahinom.

Stele, XXVIII, 20.10.1924, str. 1 - 3.